

Tiszaugi Tanszéki Konferencia 2014. június 20-22.

Nőgyógyászati szűréseken való kis mértékű megjelenés okainak kutatása kérdőíves felmérés segítségével

Kis Gyöngyi¹, Szöllősi Gergő József²

¹Népegészségügyi ellenőr szak III. évfolyam,

²Népegészségügyi MSc., I. évfolyam

Témavezető: Dr. Sándor János

Debreceni Egyetem, Népegészségügyi Kar, Megelőző Orvostani Intézet
Biostatistikai és Epidemiológiai Tanszék

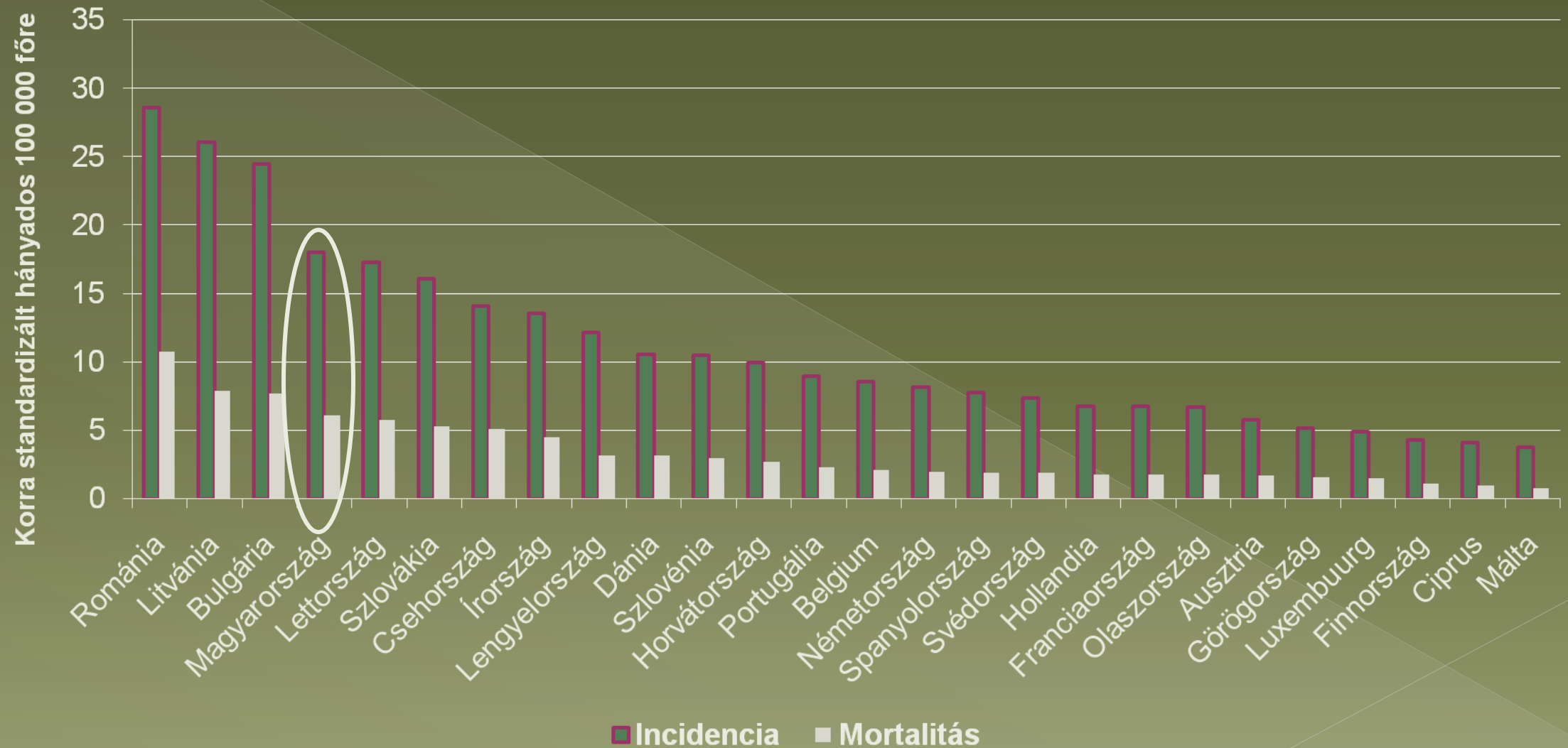

TÁMOP-4.2.2.-A-11/1/KONV-2012-0031

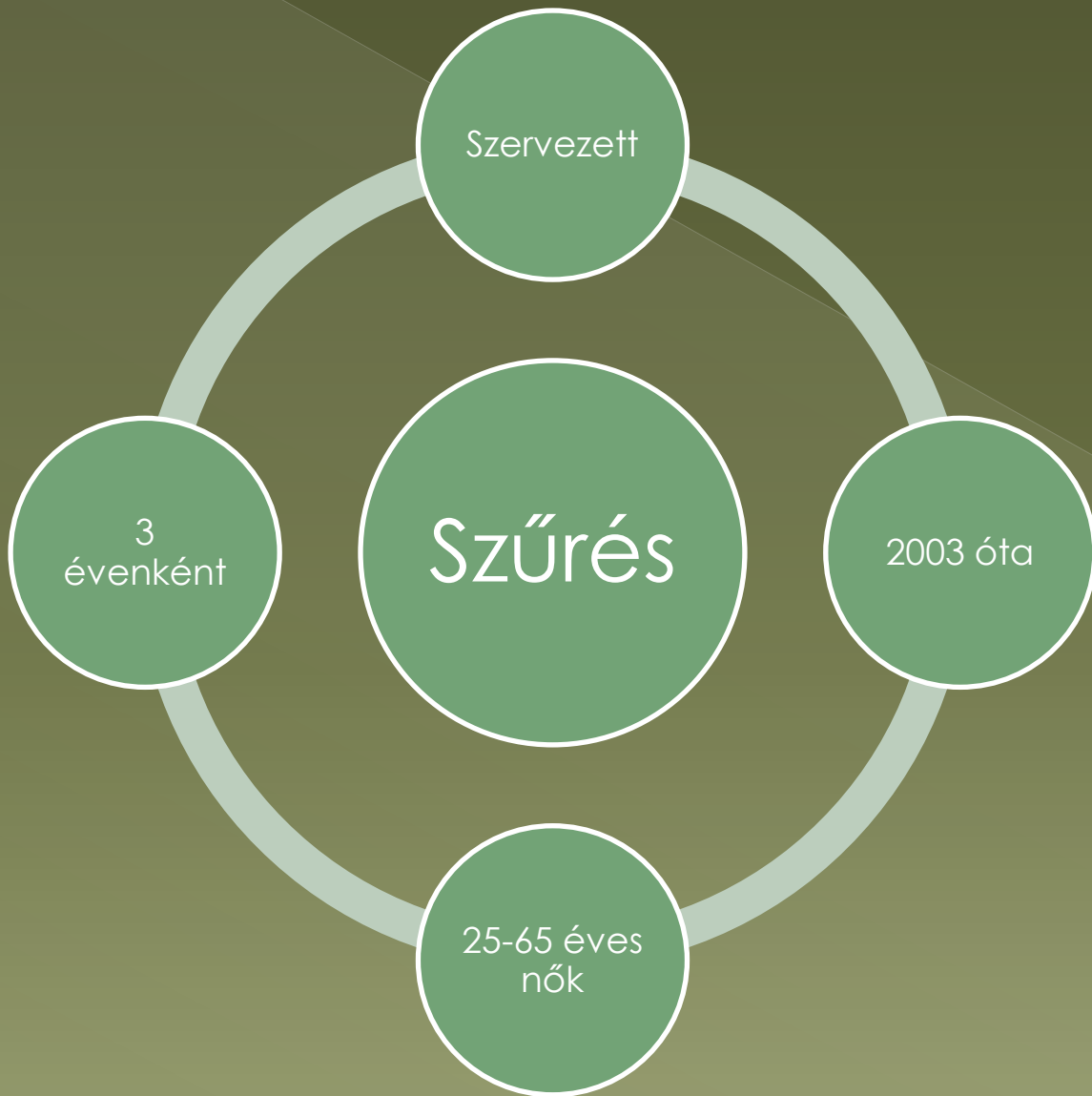

ÚJ SZÉCHENYI TERV

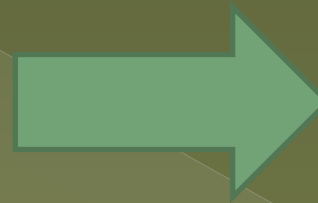
A méhnyakrák incidenciája és mortalitása az Európai Unió országaiban

Bevezetés

Ennek
ellenére

- Részvételi arány elfogadhatatlanul alacsony
 - Országos Tisztiorvosi Hivatal Szűrési Nyilvántartás: 5-10%¹
 - Országos Egészségbiztosítási Pénztár: alig több mint 20%¹
 - Magán-nőgyógyászoknak nincs jelentési kötelezettsége
- ↓
- Kevés hiteles adat

¹ Budai András - Behíváson alapuló szűrések szervezését támogató programok eredményei ,Népegészségügy/89. évfolyam 4. szám (2011)

Célkitűzés

1. Megismerni azokat az objektív és szubjektív tényezőket, amik befolyásolják a nőket, hogy részt vegyenek-e a szervezett méhnyakrák szűrésen.
2. Meghatározni azokat a beavatkozási pontokat, amik megváltoztatásával növelni lehetne a részvétel gyakoriságát.
3. Ezek szerepe a malignus elváltozások kialakulásában

Anyagok és módszerek I.

- Kérdőíves vizsgálat → 78 nyitott és zárt kérdés
- Kúpkimetszésen átesett nők
- Adatfelvétel 2012.11.01-je óta négy városban (Debrecen, Eger, Gyöngyös, Hatvan)
- Eset-kontroll vizsgálat (szövettani eredmény):
 - Eset csoport: további kezelésre van szükség
 - Kontroll csoport: további kezelésre nem szükséges
- 262 nő válaszait tartalmazó adatállomány

Anyagok és módszerek II.

◉ Vizsgált tényezők:

- Szűréstől való távolmaradást befolyásoló szubjektív tényezők:
 - félelem, fájdalom, kellemetlen, kiszolgáltatottság, hosszú várakozási idő, védőnőt preferál
- Szociodemográfiai tényezők:
 - végzettség, életkor
- Egészségmagatartási tényezők:
 - dohányzási szokások, szűrésre járás

◉ Alkalmazott statisztikai módszerek:

- Egy- és többváltozós logisztikus regresszió

Szűréstől való távolmaradást befolyásoló tényezők- egyváltozós modell

Befolyásoló tényezők	Félek a nőgyógyászati kenetvételtől, ezért nem veszek részt a szűrővizsgálaton EH (p-érték) *	Nagyon kiszolgáltatottnak érzem magam a nőgyógyászati szűrés alkalmával EH (p-érték) *	A nőgyógyászati szűrés kellemetlen és fájdalommal jár EH (p-érték) *
Előfordult méhnyakrákos megbetegedés a családban/ nem fordult elő	6,37 (<0,001)	1,25 (0,559)	3,30 (0,002)
Nőgyógyászati vizsgálat gyakoriság			
Évente legalább egyszer elmegy nőgyógyászhoz/ évente többször jár	1,82 (0,584)	0,69 (0,294)	1,20 (0,668)
Ritkán jár nőgyógyászhoz/ évente többször	9,32 (0,048)	0,86 (0,758)	2,52 (0,089)
Csak akkor megy nőgyógyászhoz ha valami problémája van/ évente többször jár	30,75 (0,001)	2,77 (0,023)	9,17 (<0,001)
Iskolai végzettség			
Szakt munkásképző vagy szakiskolai végzettsége van/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,33 (0,032)	0,52 (0,146)	0,54 (0,156)
Szakközépiskola vagy gimnáziumi végzettsége van/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,11 (<0,001)	0,32 (0,003)	0,45 (0,028)
Főiskolai/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,08 (0,001)	0,33 (0,014)	0,48 (0,096)
Egyetemi/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,21 (0,160)	0,22 (0,05)	0,29 (0,144)

*EH: esélyhányados
Szignifikancia szint: p-érték

Szűréstől való távolmaradást befolyásoló tényezők- egyváltozós modell

Befolyásoló tényezők	Félek attól, hogy a nőgyógyászati szűrés során valamilyen fertőzést kapok el pl. az eszközöktől EH (p-érték) *	A hosszú várakozási idő (vizsgálatra, eredményre) riaszt el a szűrésen való résztvételtől EH (p-érték) *	Szívesebben megyek/mennék nőgyógyászati szűrővizsgálatra, hogyha védőnő végezné a kenetvételt EH (p-érték) *
Előfordult méhnyakrákos megbetegedés a családban/ nem fordult elő	5,16 (<0,001)	4,05 (0,001)	3,99 (0,001)
Nőgyógyászati vizsgálat gyakoriság			
Évente legalább egyszer elmegy nőgyógyászhoz/ évente többször jár	0,70 (0,404)	1,12 (0,850)	3,90 (0,197)
Ritkán jár nőgyógyászhoz/ évente többször	0,96 (0,945)	3,60 (0,063)	25,62 (0,003)
Csak akkor megy nőgyógyászhoz ha valami problémája van/ évente többször jár	2,58 (0,042)	10,05 (<0,001)	34,69 (0,001)
Iskolai végzettség			
Szakt munkásképző vagy szakiskolai végzettsége van/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,60 (0,264)	0,57 (0,261)	0,64 (0,347)
Szakközépiskola vagy gimnáziumi végzettsége van/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,23 (<0,001)	0,44 (0,051)	0,27 (0,002)
Főiskolai/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,25 (0,006)	0,37 (0,063)	0,04 (0,003)
Egyetemi/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,33 (0,203)	0,59 (0,549)	0,90 (0,892)

*EH: esélyhányados
Szignifikancia szint: p-érték

Prekancerózis kockázati tényezői - egyváltozós modell

Szubjektív tényezők	EH*	p-érték**
Kiszolgáltatottnak érzi magát a nőgyógyászati szűrés alkalmával	1,23	0,456
Fél attól, hogy a szűrés során valamilyen fertőzést kap el	2,17	0,012
A nőgyógyászati szűrés kellemetlen és fájdalommal jár	1,96	0,018
Megalázónak tartja a nőgyógyászati szűrést	2,01	0,035
Fél a nőgyógyászati kenetvételtől, ezért nem vesz részt a szűrővizsgálaton	1,48	0,317
Közvetlenül nőgyógyászati vizsgálat után hüvelyi fertőzése volt	2,37	0,090
Szívesebben megy nőgyógyászati szűrővizsgálatra, ha védőnő végzi	2,05	0,035
Szégyenlősség miatt nem megy nőgyógyászati szűrésre	1,81	0,156
A hosszú várakozási idő riasztja el a szűrésen való részvételtől	1,27	0,474

*EH: esélyhányados

**Szignifikancia szint: p-érték

Prekancerózis kockázati tényezők- egyváltozós modell (folyt.)

Szociodemográfia és egészségmagatartási tényezők, családi halmozódás	EH*	p-érték**
Életkor	0,98	0,184
Végzettség		
Szaktunakásképző vagy szakiskolai végzettsége van/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,38	0,031
Szakközépiskola vagy gimnáziumi végzettsége van/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,30	0,001
Főiskolai/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,39	0,036
Egyetemi/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,29	0,144
Nőgyógyászati vizsgálat gyakoriság		
Évente legalább egyszer elmegy nőgyógyászhoz/ évente többször jár	0,72	0,415
Ritkán jár nőgyógyászhoz/ évente többször	2,82	0,045
Csak akkor megy nőgyógyászhoz ha valami problémája van/ évente többször jár	2,30	0,067
Dohányzik/nem dohányzik	1,63	0,079
Dohányzott-e valaha napi rendszerességgel/ nem dohányzott	1,47	0,184
Hány évig dohányzott napi rendszerességgel?	1,03	0,160
Előfordult méhnyakrákos megbetegedés a családban/ nem fordult elő	2,15	0,025

*EH: esélyhányados

** Szignifikancia szint: p-érték

Prekancerózis kockázati tényezői- többváltozós modell

Szubjektív tényezők	EH*	p-érték**
Kiszolgáltatottnak érzi magát a nőgyógyászati szűrés alkalmával	1,07	0,890
Fél attól, hogy a szűrés során valamilyen fertőzést kap el	1,75	0,270
A nőgyógyászati szűrés kellemetlen és fájdalommal jár	0,64	0,378
Megalázónak tartja a nőgyógyászati szűrést	0,64	0,538
Fél a nőgyógyászati kenetvételtől, ezért nem vesz részt a szűrővizsgálaton	0,52	0,420
Közvetlenül nőgyógyászati vizsgálat után hüvelyi fertőzése volt	1,36	0,709
Szívesebben megy nőgyógyászati szűrővizsgálatra, ha védőnő végzi	2,32	0,212
Szégyenlösség miatt nem megy nőgyógyászati szűrésre	1,02	0,982
A hosszú várakozási idő riasztja el a szűrésen való részvételtől	0,47	0,201

*EH: esélyhányados

**Szignifikancia szint: p-érték

Prekancerózis kockázati tényezői- többváltozós modell (folyt.)

Szociodemográfia és egészségmagatartási tényezők, családi halmazódás	EH*	p-érték**
Életkor	0,95	0,052
Végzettség		
Szaktunakásképző vagy szakiskolai végzettsége van/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,34	0,138
Szakközépiskola vagy gimnáziumi végzettsége van/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,31	0,110
Főiskolai/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,61	0,542
Egyetemi/8 osztálya vagy annál alacsonyabb végzettsége van	0,13	0,127
Nőgyógyászati vizsgálat gyakoriság		
Évente legalább egyszer elmegy nőgyógyászhoz/ évente többször jár	1,12	0,851
Ritkán jár nőgyógyászhoz/ évente többször	5,99	0,038
Csak akkor megy nőgyógyászhoz ha valami problémája van/ évente többször jár	3,29	0,131
Dohányzik/nem dohányzik	1,14	0,787
Dohányzott-e valaha napi rendszerességgel/ nem dohányzott	0,57	0,349
Hány évig dohányzott napi rendszerességgel?	1,05	0,125
Előfordult méhnyakrákos megbetegedés a családban/ nem fordult elő	2,16	0,216

*EH: esélyhányados

**Szignifikancia szint: p-érték

Összefoglalás

Méhnyakrák kialakulása

Végzettség

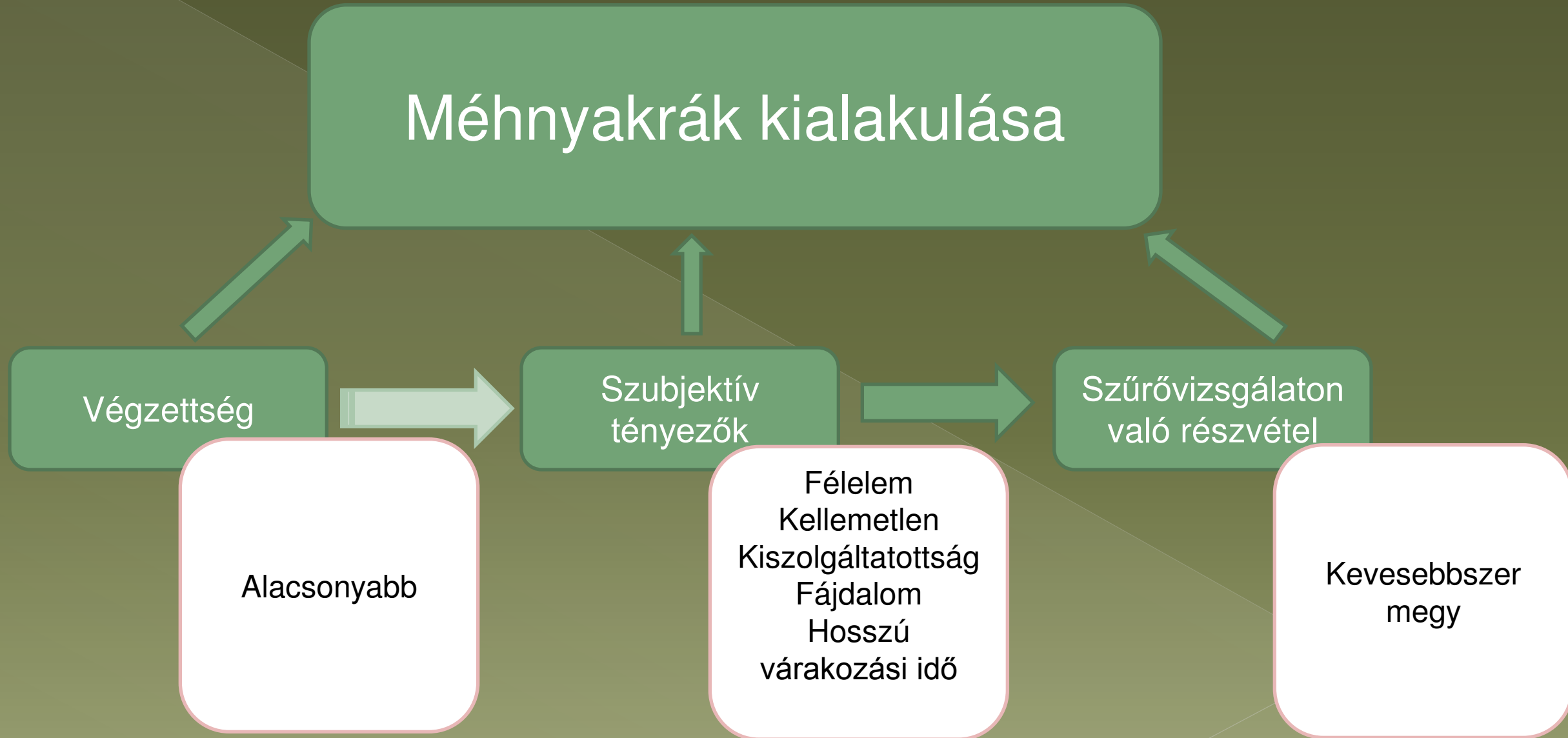
Alacsonyabb

Szubjektív
tényezők

Félelem
Kellemetlen
Kiszolgáltatottság
Fájdalom
Hosszú
várakozási idő

Szűrővizsgálaton
való részvétel

Kevesebb
szer
megy

Köszönetnyilvánítás

- ◉ Prof. Dr. Ádány Róza
- ◉ Prof. Dr. Balázs Margit
- ◉ Dr. Sándor János
- ◉ Pálinkás Anita

A prezentáció elkészítését aTÁMOP-4.2.2.-A-11/1/KONV-2012-0031 számú projekt támogatta.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

